

COOCH BEHAR PANCHANAN BARMA UNIVERSITY

B.A. Programme 5th Semester Examination, 2019

SANSKRIT

SANSKRIT PROSE AND INDIAN PHILOSOPHY

DSE- (DSESANG11)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 40

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

Unit-I

1. एकस्योत्तरं प्रदेयम् – 15×1 = 15
  - (क) कादम्बरीकाव्यमाश्रित्य राजलक्ष्म्याः चरित्रं वर्णयताम् ।
  - (ख) पाठ्यांशात् समुचितमुदाहरणं उद्धृत्य वाणभट्टस्य रचनाशैली आलोच्यताम् ।

2. अधोलिखितेषु पञ्चानां प्रश्नानामुत्तरं सरलसंस्कृतेन देवनागरीलिप्यां प्रदेयम् – 1×5 = 5
  - (क) कादम्बरी कीदृशं गद्यकाव्यम् ?
  - (ख) कादम्बर्याः कति भागाः ?
  - (ग) का अनर्थपरंपरा शुकनासेन विवृता ?
  - (घ) लक्ष्मीः कस्मात् स्थानात् उदगता ?
  - (ङ) सन्धिविच्छेदं कृत्वा पुनः वाक्यं लेखनीयम् – भवादृशा एव भवन्ति भाजनान्युपदेशानाम् ।
  - (च) "यौवनारम्भे च प्रायः शास्त्रं जलप्रक्षालननिर्मलापि कालुष्यमुपयाति बुद्धिः" – कस्मिन् प्रसङ्गे उक्तम् इदम् ।
  - (छ) क आसीद् चन्द्रापीडस्य पिता ?

Unit-II

3. कस्यापि एकस्योत्तरं प्रदेयम् – 10×1 = 10
  - (क) 'चार्वाक' – शब्दस्य कोऽर्थः ? चार्वाकदर्शनस्य मुख्यानि तत्त्वानि आलोच्यत ।
  - (ख) जैनदर्शनस्य सारांशः संक्षेपेणालोचनीयः ।
  - (ग) भारतीयदर्शने आत्मनः स्थानमालोचनीयम् ।

4. टिप्पणी कार्या (एकस्य) – 5×1 = 5
अनेकान्तवादः , पुरुषः , अविद्या , कणाद ।
5. अधोलिखितेषु पञ्चानां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतेन देवनागरीलिप्यां प्रदेयम् – 1×5 = 5
- (क) को नाम योगः ?
- (ख) आर्यसत्यानि उल्लिखित ।
- (ग) क आसीत् शङ्कराचार्यः ?
- (घ) पूर्वमीमांसायाः प्रवर्तकः कः ?
- (ङ) न्यायवैशेषिकप्रस्थानस्य टीकाद्वयस्य नाम लिखत ।
- (च) ब्रह्मसूत्रं केन रचितम् ?
- (छ) चार्वाक-शब्दस्य कोऽभिप्रायः ?

—x—